

Незалежний аудитор приватний підприємець Шеломков В.А.

АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ

про фінансовий стан

Міського комунального підприємства

«Хмельницьктеплокомуненерго»,

код 03356571

за 2018 рік

м. Хмельницький

27 лютого 2019 р.

Мною, аудитором Шеломковим В.А., у відповідності з чинним законодавством України, проведена перевірка фінансової звітності підприємства МКП «Хмельницьктеплокомуненерго».

Перевірка проводилась на підставі первинної документації, бухгалтерських реєстрів, засновницьких, реєстраційних та інших документів, які визначають правовий статус та характеризують фінансово-господарську діяльність товариства.

Юридичний статус товариства підтверджується статутними документами.

Основні відомості про аудитора

Незалежний аудитор приватний підприємець Шеломков Віталій Алефтінович, сертифікат на право здійснення аудиторської діяльності серії А № 004433, виданий рішенням Аудиторської палати України № 96 від 30.11.2000 р. Місце проживання: м. Харків, вул. Золочівська, 24, кв. 140. Телефон (факс) – (057) 76-30-549. Свідоцтво про державну реєстрацію № 04058893ф0011345 від 23.03.2000 р.

Дата видачі Звіту – 27 лютого 2019 року.

Основні відомості про підприємство

Аудитор підтверджує правильність таких даних про підприємство:

- 3.1.** Повна назва – Міське комунальне підприємство «Хмельницьктеплокомуненерго».
- 3.2.** Ідентифікаційний код суб'єкта підприємницької діяльності за ЄДРПОУ – 03356571.
- 3.3.** Юридична адреса товариства: м. Хмельницький, вул. М. Пересипкіна, 5.
- 3.4.** Основний вид діяльності товариства: постачання пари та гарячої води (за КВЕД 35.30).

Основні відомості про умови договору на проведення перевірки

4.1. Перевірка товариства провадилася на підставі договору № 19-04-П від 04.02.2019 р. Підставою для проведення перевірки є домовленість сторін.

4.2. Перевірка проводилася у період з 04 лютого по 27 лютого 2019 р.

Перелік перевіреної фінансової інформації

Аудитор в рамках даної перевірки підтверджує фінансову звітність у складі балансу на 31 грудня 2018 р. (форма 1), звіту про фінансові результати за 2018 рік (форма 2).

Опис обсягу перевірки

Перевірку було проведено у відповідності з вимогами Закону України "Про аудиторську діяльність" від 22.04.1993 р. № 3125-XII, Міжнародних стандартів аудиту.

Ці нормативи та стандарти вимагають, щоб планування та проведення аудиту було спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок. Під час аудиту зроблено дослідження шляхом тестування доказів на обґрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовому звіті, а також оцінку відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинним протягом періоду перевірки. На думку Аудитора, проведена аудиторська перевірка забезпечує розумну основу для аудиторського висновку.

Аудит здійснювався з використанням формального, контрольного, арифметичного, аналітичного та вибіркового контролю фінансової звітності, первинної документації, облікових регістрів.

За підготовку фінансової звітності несе відповідальність керівництво товариства. Проведення аудиту було спрямовано на одержання достатніх доказів відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок або порушень.

Внаслідок проведеної перевірки встановлено наступне:

7.1. Активи підприємства вірно класифіковані по статтях балансу. Всі активи підприємства вірно оцінені у бухгалтерському обліку у відповідності з Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в Україні. Аудитор підтверджує розмір активів товариства у такому розмірі:

Показник	Значення на початок звітного періоду, тис. грн.	Значення на кінець звітного періоду, тис. грн.
Первісна вартість нематеріальних активів	268	315
Залишкова вартість нематеріальних активів	55	70
Накопичена амортизація нематеріальних активів	213	245
Незавершені капітальні інвестиції	704	5 968
Первісна вартість основних засобів	212 247	224 962
Залишкова вартість основних засобів	121 648	121 704
Знос основних засобів	90 599	103 258
Виробничі запаси	18 022	16 532

Чиста реалізаційна вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	41 266	87 695	✓
Первісна вартість дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	43 772	93 858	✓
Резерв сумнівних боргів	2 506	6 163	✓
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	5 333	1 883	✓
Інша поточна дебіторська заборгованість	38 740	18 140	✓
Грошові кошти та їх еквіваленти в національній валюті	30 428	5 779	✓
Інші оборотні активи	13 551	17 726	✓

7.2. Статутний капітал підприємства на кінець періоду, що перевірявся, становить 143 805 тис грн. Статутний капітал підприємства на момент проведення перевірки внесений в повному обсязі.

7.3. Розмір власного капіталу, його структуру та призначення підприємство відобразило в своїй фінансовій звітності повно, правильно та адекватно. Аудитор підтверджує розмір власного капіталу товариства в такому розмірі:

Показник	Значення на початок звітного періоду, тис. грн.	Значення на кінець звітного періоду, тис. грн.
Статутний капітал	131 732	143 805
Додатковий капітал	693	-
Нерозподілений прибуток	6 162	-53 036

7.4. Всі зобов'язання підприємства відображені в його фінансовій звітності у їх реальному розмірі згідно первинної документації підприємства. У звітному періоді була проведена інвентаризація зобов'язань підприємства. Аудитор підтверджує розмір зобов'язань підприємства в такому розмірі:

Показник	Значення на початок звітного періоду, тис. грн.	Значення на кінець звітного періоду, тис. грн.
Забезпечення виплат персоналу	138	146
Цільове фінансування	318	-
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	128 274	182 447
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	624	379
Поточні зобов'язання за розрахунками зі страхування	165	-
Поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці	1 691	1 819
Інші поточні зобов'язання	-	-

7.5. Аудитор підтверджує наступні суми підсумків активів, пасивів та власного капіталу за даними балансу на 31.12.2018 р.:

Показник	Значення на 01.01.2018 р.,	Значення на 31.12.2018 р.,
----------	----------------------------	----------------------------

	тис. грн.	тис. грн.
Усього необоротних активів	122 407	127 742
Усього оборотних активів	147 390	147 818
Витрати майбутніх періодів	50	63
Усього баланс активу	269 797	275 560
Усього власного капіталу	138 587	90 769
Усього забезпечень наступних витрат і платежів	456	146
Усього поточних зобов'язань	130 754	184 645
Доходи майбутніх періодів	-	-
Усього баланс пасиву	269 797	275 560

7.6. Фінансові результати господарської діяльності підприємства, що їх відображено у фінансовій звітності, відповідають даним бухгалтерського обліку та первинної документації. Таким чином, фінансові результати діяльності підприємства відображені у фінансовій звітності точно і в реальному їх розмірі.

7.7. В цілому показники фінансово-господарської діяльності підприємства, що відображені у фінансовій звітності за звітний період, відповідають даним бухгалтерського обліку. Показники різних форм фінансової звітності відповідають один одному.

Аналіз показників фінансового стану підприємства

На підставі отриманих облікових даних Аудитор здійснив аналіз показників фінансового стану підприємства, розрахувавши такі показники:

№ з/п	Коефіцієнти	Формула розрахунку	На початок періоду	На кінець періоду	Приріст т/падіння, %	Нормативне значення
1.	Абсолютної ліквідності	Грошові кошти / Поточні зобов'язання	0,233	0,031	-0,866	0,2-0,35
2.	Загального покриття	Оборотні активи / Поточні зобов'язання	1,127	0,801	-0,290	> 1
3.	Швидкої ліквідності	Грошові кошти + дебіторська заборгованість / Поточні зобов'язання	0,885	0,615	-0,306	0,6-0,8
4.	Фінансової незалежності	Власний капітал / Пасив балансу	0,514	0,329	-0,359	> 0,5
5.	Покриття зобов'язань власним капіталом	Власний капітал / Поточні зобов'язання	1,060	0,492	-0,536	0,5-1,0
6.	Рентабельність активів	Нерозподілений прибуток / Активи балансу	0,023	-0,192	-9,427	> 0

На основі даних таблиці розрахунку коефіцієнтів фінансового стану Аудитор зробив наступні висновки:

В цілому динаміка коефіцієнтів та статей балансу свідчить про значне погіршення фінансового стану підприємства. Так, за умови збільшення з 406,5 млн. грн. у 2017 р. до 447,5 млн. грн. у 2017 р. (тобто на 10 %) обсягів реалізації своїх послуг, результатом діяльності підприємства у 2018 році став збиток у сумі 59,2 млн. грн. (проти збитку в сумі 21,7 млн. грн. у 2017 р.) Таким чином, кожна реалізована 1 грн послуг наразі приносить підприємству більш ніж 13 коп. збитку проти 5 коп. збитку у 2017 р. Детальний аналіз причин такої ситуації виявив наступне.

По-перше, інфляційні процеси в українській економіці та державне регулювання розміру рівня мінімальної зарплати спричинило зростання собівартості наданих підприємством послуг з 459,1 млн. грн. у 2017 р. до 514,6 млн. грн. у 2018 р., тобто на 12 % (55,5 млн. грн.). Збільшення відбулось за абсолютно усіма складовими операційних витрат, та найбільш суттєвого зростання зазнали прямі матеріальні затрати (насамперед, ціна на газ), які зросли з 399,7 млн. грн. у 2017 р. до 444,0 млн. грн. у 2018 р., тобто на 44,3 млн. грн., що, вочевидь, мало б компенсуватись державою у вигляді дотацій, субсидій та пільг.

По-друге, якщо у 2017 р. отримання підприємством державної компенсації різниці в цінах та тарифах на теплопостачання становило близько 24,3 млн. грн., то протягом 2018 р. такої компенсації взагалі не було надано, а отримані МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» пільги та субсидії на загальну суму близько 35,4 млн. грн., вочевидь не є достатніми навіть для покриття прямих матеріальних витрат, не кажучи вже про витрати на оплату праці, які протягом 2018 р. становили 57,7 млн. грн., тобто зросли порівняно з 2017 р. майже на 20 % (в абсолютному значенні – на 9,3 млн. грн.) та інші операційні витрати.

По-третє, неможливість встановлення підприємством економічно - обґрунтованого тарифу на свої послуги через державне регулювання цін на комунальні послуги не дозволяє підприємству отримати той рівень доходу, який би зробив його діяльність економічно-доцільною.

Таким чином, сукупна дія всіх цих факторів спричиняє вимушеність ведення підприємством протягом останніх 3х років збиткової діяльності. Достатньо великий «запас міцності», що був створений менеджментом підприємства протягом попередніх років наразі вже майже вичерпаний і не може забезпечити підприємству задовільний фінансовий стан, хоча навіть в цій складній ситуації менеджмент підприємства здійснює всі можливі заходи для стабілізації ситуації та покращення фінансових показників своєї діяльності.

Вочевидь, якби компенсація різниці у тарифах була більшою за обсягами у минулі роки та мала місце у 2018 р., це дозволило би не лише зменшити кредиторську заборгованість підприємства за товари, роботу та послуги (яка протягом року збільшилась на 42 % - з 128,3 млн. грн. до 182,5 млн. грн., тобто на 54,2 млн. грн.), але й у достатньому обсязі забезпечити підприємство грошовими коштами для здійснення своєї уставної діяльності.

Так, протягом 2018 року на підприємстві виникла нагальна необхідність у відновленні власних основних фондів на 18,0 млн. грн. (з яких 5,2 млн. грн - завершення будівництва) – мінімальні межі, що дозволяють МКП “Хмельницьктеплокомуненерго” здійснювати свої статутні функції у безпечний з точки зору запобігання техногенних аварій.

Враховуючи, що фінансування цих невідкладних витрат з боку держави та міської Ради є недостатнім, весь отриманий дохід йде на забезпечення операційних витрат, а дебіторська заборгованість є поточною і її обсяг протягом року зростає більш повільно, ніж інші статті балансу (з 85,3 млн. грн. на початку року до 107,7 млн. грн. на кінець року, тобто приріст становить 26,3 % або 22,4 млн. грн.), підприємство не мало інших джерел фінансування цих витрат, як за рахунок збільшення поточної кредиторської заборгованості.

Аналогічно, через відсутність достатнього забезпечення власними коштами, за рахунок збільшення кредиторської заборгованості підприємством було профінансовано збільшення розміру інших оборотних активів – на 4,2 млн. грн. (з 13,5 млн. грн. на початок року до 17,7 млн. грн. на кінець року).

Як наслідок сукупної дії всіх цих факторів, спостерігається збільшення валюти балансу в цілому на 5,8 млн. грн. та певні зміни структури у розрізі окремих його складових. Ці фактори, насамперед, і зумовили наявність негативної динаміки всіх основних показників, що використовувались для аналізу.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на початок періоду дорівнював 0,233, знаходячись на нижній межі оптимальних значень. Проте через одночасне зменшення обсягу грошових коштів на 24,7 млн. грн. та збільшення обсягу поточних зобов'язань на 53,9 млн. грн. протягом 2018 р. значення цього коефіцієнту на кінець періоду дорівнює лише 0,031, що набагато менше навіть за нижню межу оптимальних значень і свідчить про здатність підприємства в разі необхідності дуже швидко розрахуватись по своїх поточних зобов'язаннях лише у межах 3 % (замість нормативно встановлених 20 %). Також це свідчить про те, що поліпшення ситуації можливо лише за умови виконання державою своїх обов'язків по компенсації різниці в цінах та тарифах на тепlopостачання у зв'язку з державним регулюванням цін та тарифів на тепло.

Отже, за підсумками 2018 року рівень забезпеченості підприємства найбільш ліквідними активами не може вважатись достатнім, але, з огляду на нетипово низький рівень коштів на рахунках в банках у 2018 р. порівняно з попередніми роками, можливо припустити, що така ситуація тимчасова, а менеджмент підприємства вживає всіх можливих заходів для відновлення рівня ліквідності, необхідного для нормального ведення господарської діяльності.

Аналогічна ситуація склалась і щодо коефіцієнту загального покриття. Так, розрахунок коефіцієнту загального покриття на початок та кінець періоду, що перевірявся, показав, що якщо на початок року фактичне значення коефіцієнту перевищувало нормативне і становило 1,127, то на кінець періоду цей показник вже був нижчим за нормативний і становив лише 0,801. Це свідчить про відсутність у підприємства в достатній кількості оборотних активів, якими воно може покрити заборгованість по поточних зобов'язаннях. Основна причина цього, як вже було відзначено - випереджаюче зростання обсягу

поточних зобов'язань порівняно зі зростанням обсягу оборотних активів (поточні зобов'язання протягом 2018 р. зросли на 41,2 %, що в абсолютному значенні становить 53,9 млн. грн., в той час як оборотні активи зросли лише на 0,2 %, що в абсолютному значенні становить 0,4 млн. грн.). Таким чином, станом на 01.01.2019 р. кожна 1 грн. поточних зобов'язань підприємства покривається лише 0,80 грн. його поточних активів, тобто на даний момент у підприємства недостатньо оборотних активів для покриття своїх поточних зобов'язань.

При цьому слід мати на увазі, що більше половини загальної суми оборотних активів підприємства — це поточна дебіторська заборгованість за поставлене тепло. І ця сума має тенденцію до збільшення з 41,3 до 87,7 млн. грн. за рік. Тобто попри всі зусилля адміністрації, дуже велика частка покупців підприємства мають низьку платоспроможність, а тому розраховуються із суттєвим запізненням відносно термінів поставки тепла. Це — фактор, який для адміністрації підприємства додатково ускладнює фінансове планування і повинен обов'язково враховуватися при аналізі фінансового стану підприємства.

Порівнявши коефіцієнти абсолютної ліквідності і загального покриття, бачимо співставну динаміку щодо їх погіршення, а їхні значення станом на 01.01.2019 р. є такими, що можуть свідчити про наявність певної загрози втрати ліквідності найближчим часом.

Розрахунок коефіцієнту швидкої ліквідності на початок періоду, що перевірявся, становив 0,885 та знаходився дещо вище за межі середніх оптимальних значень, а на кінець періоду становив 0,615, що також трохи перевищує нижню межу його нормативного значення. Таким чином, на протязі всього року цей показник знаходився у межах нормативних значень, що безумовно свідчить про те, що певним запасом ліквідності підприємство володіє, хоча і може мати деякі проблеми при потребі великих миттєвих розрахунків. Але в цілому, як свідчить даний показник, станом на 01.01.2019 р. підприємство може відносно швидко розрахуватись по більшій частині (62 %) своїх поточних зобов'язань за рахунок дебіторської заборгованості та грошових коштів.

Коефіцієнт фінансової незалежності на початок періоду мав певний запас, становлячи 0,514, а на кінець періоду через наявні збитки поточного року зменшився до 0,329. Таким чином, підприємство вже не може вважатись фінансово-незалежним від зовнішніх джерел фінансування, оскільки де-факто воно фінансується власними коштами лише на 33 %, а інші 67 % - за рахунок кредиторів. Інакше кажучи, наразі підприємство не має достатнього розміру власного капіталу для здійснення господарської діяльності без можливої втрати своєї фінансової незалежності. Отже, керівництво має усвідомлювати можливу небезпеку подальшої діяльності з негативним фінансовим результатом для фінансової незалежності підприємства та, можливо, розробити комплекс антикризових заходів.

Коефіцієнт покриття зобов'язань власним капіталом на кінець періоду в порівнянні з початком періоду зменшився з 1,060 до 0,492, вийшовши, таким чином, за рамки нормативних значень. Це свідчить про достатню забезпеченість підприємства власними коштами станом на початок 2018 р. і про недостатню забезпеченість цими коштами на кінець 2018 р. Також наявність негативної

тенденції протягом останніх трьох років зі зменшення власного капіталу на тлі зростання зобов'язань може і надалі спричиняти певну втрату фінансової стійкості та незалежності через надмірне фінансування своєї діяльності за рахунок запозичень, тобто надмірну залежність від кредиторів.

Коефіцієнт рентабельності активів через дуже великі збитки у 2018 р. змінився кардинальним образом: з позитивного значення 0,023 за 2017 р. він перемінився на негативне значення (-0,192). Таким чином, у підприємства чітко прослідковується негативна тенденція: якщо станом на кінець 2016 р. кожна 1 грн. активів підприємства приносила 11 коп. прибутку, станом на кінець 2017 р. кожна 1 грн. активів приносила лише 2 коп. прибутку, то станом на кінець 2018 р. кожна 1 грн. активів приносить вже 19 коп. збитку і, при продовженні державою практики неповної компенсації підприємству різниці в тарифах, цей показник і надалі матиме від'ємне значення, тобто діяльність і далі буде нерентабельною.

На підставі проведеного розрахунку вищезазначених коефіцієнтів можна стверджувати, що тимчасове погіршення фінансової ситуації на підприємстві, що мало місце у 2016 році, зберігалось і у 2017 р. і у 2018 р., але у 2018 р. воно стало найбільш помітним. З одного боку, «запас міцності», зроблений у минулі роки, майже вичерпаний, з іншого боку – можливості підприємства дуже обмежені через державне регулювання цін на продукцію та відсутність у достатній мірі компенсації з боку держави у вигляді дотацій, субсидій та пільг. В той же час само підприємство має достатню матеріально-технічну базу, кваліфіковані кадри та міцні позиції на ринку надання комунальних послуг для можливості ефективного функціонування, подальшого росту та розвитку. Проте питання забезпечення ліквідності має стати ключовим для керівництва МКП «Хмельницьктеплокомуненерго» на найближчий рік, оскільки саме від нього залежить чи зможе підприємство в повній мірі реалізувати свій потенціал.

Висновок по проведенню аудиту

Підприємством для підготовки фінансових звітів використано концептуальну основу фінансової звітності згідно з Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в Україні. Фінансові звіти справедливо та достовірно у всіх суттєвих аспектах відображають інформацію згідно з визначеною концептуальною основою фінансової звітності та відповідають вимогам законодавства України. Вказана звітність *реально і точно відображає* фінансовий стан підприємства на дату складання звітності.

Прикінцеві положення

Аудиторський висновок укладений у 3-х примірниках. Два примірники передані замовнику, 3-й знаходиться у Аудитора.

Звіт підготував від Виконавця

Шеломков